
Saksnr: 2020/72092-2
Saksbehandlar: Frode Hovland

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		10.12.2020

Vestland fylkeskommune sin uttale til dei føreslegne forskriftsendringane - akvakulturanlegg

Forslag til vedtak

Vestland fylkeskommune er positiv til den føreslegne endringa der det generelle prinsippet er at akvakultur av fisk, ut til ei nautisk mil utanfor grunnlinja, som hovudregel skal vere tillate utan enkeltvedtak etter forureiningslova. Omsyna vert då ivaretekne gjennom krav i akvakulturdriftsforskrifta, og ved særlege tilhøve, gjennom eit ordinært løyve etter forureiningslova. Vestland fylkeskommunen forventar at dei føreslegne endringane vert rasjonelle i sin bruk for både forvaltninga og næringa.

Vestland Fylkeskommune er i høyringa spesifikt beden om å uttale oss til dei to ulike forslaga til endring i tidsfristforskrifta. Miljødirektoratet føreslår ei endring som gjev Fylkesmannen ein frist på 6 veker, medan Fiskeridirektoratet føreslår at dagens 4 vekers frist vert oppretthalden. Vestland fylkeskommune meiner at det er den totale sakshandsamingstida som er viktig og ser difor ikkje grunn til å ha ein sterk preferanse for eit av forslaga.

Samandrag

Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet har, etter oppdrag frå Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Klima- og miljødepartementet (KLD), i samarbeid utarbeidd eit forslag til revidering av regelverket som regulerer ureining frå akvakulturanlegg for fisk i opne merder i sjø.

Det er foreslått at akvakultur av fisk, ut til ei nautisk mil utanfor grunnlinja, som hovudregel blir tillate utan enkeltvedtak etter forureiningslova. Krav i akvakulturdriftsforskrifta vil gjelde i staden for vilkår i det enkelte løyve etter forureiningslova. Forslaget omfattar også endringar i fleire andre forskrifter som følgje av dette.

Fylkeskommunen si koordinerande rolle i sakshandsaminga vil vere uendra. Fylkesmannen skal til kvar enkelt akvakultursøknad gje tilbakemelding på om det er særlege tilhøve knytt til søknaden, eller om den kan regulerast gjennom forskrift. Ved forskriftsregulert drift vil det altså ikkje bli fatta vedtak om utsleppsløyve frå Fylkesmannen.

I høyringa blir fylkeskommunen spesifikt beden om å uttale oss til dei to ulike forslaga til endring i tidsfristforskrifta.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Dagens minstekrav til søknad og søknadsskjema er utdatert og gjev ofte ikkje eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for Fylkesmannen til å fatte vedtak. Det er difor føreslege å forskriftsfeste spesifikke krav om å framskaffe meir kunnskap til søknadane. Det er også ulik praksis om kva vilkår som vert sett i Fylkesmannen sine utleppsløyve om ein gjer samanlikning i dei ulike fylka. Dette vil ein no kunne unngå i større grad med ei forskriftsstyrt forvaltning.

Med betre kunnskapsgrunnlag gjennom tydelege forskriftsfesta granskingskrav, vil det vere lettare å vurdere den påverkinga som tiltaket har.

Regelverksendringane er tenkt å skulle forenkle Fylkesmannen sin rolle i sakshandsaminga av akvakultursøknader i tildelingsfasen, og dermed frigjere kapasitet, som mellom anna kan nyttast til tilsyn.

Akvakulturdriftsforskrifta, som er vedteken med heimel i akvakulturloven, matlova og lov om dyrevelferd, vil no også bli heimla i forureiningslova. Fylkesmannen vil få tilsyns- og vedtaksmynde etter akvakulturdriftsforskrifta på forureiningsområdet. Når drifta vert regulert gjennom ei felles driftsforskrift, vil dette kunne gje like vilkår langs heile kysten.

I særlege tilfelle, der krava i akvakulturdriftsforskrifta ikkje er tilstrekkeleg for å ivareta alle forureiningsmessige omsyn, kan Fylkesmannen bestemme at drifta av bestemte akvakulturanlegg ikkje kan skje utan eit eigen løyve etter forureiningslova. Sjå liste over særlege tilhøve under:

Særlege tilhøve som kan gje eigen løyve etter forureiningslova:

- a) Når vannforekomsten sin økologiske eller kjemiske tilstand er klassifisert som dårlegare enn god (vannforskrifta)
- b) Når det er grunn til å tru at arter eller bestandar som er trua eller marine naturtypar som er trua eller viktige kan bli negativt påverka av forureining frå verksemda
- c) Når det er grunn til å tru at utslepp frå verksemda vil bidra til at resipientens tolegrense vert overskriden, eller
- d) Andre særlege forhold

Ved alle søknader om akvakultur av fisk i sjøvatn, skal Fylkesmannen gje skriftleg tilbakemelding om tiltaket krev vedtak etter forureiningslova eller om det er tilstrekkeleg med dei normale driftskrava. Alle søknader vil altså framleis bli vurdert av Fylkesmannen sjølv om det kun unntaksvis skal fattast eigne vedtak om utleppsløyve.

For gjennomføring av endringa føreslår Direktoratet endringar i følgjande forskrifter:

1. forskrift 1. januar 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
2. forskrift 22. desember 2004 nr. 1798 om løyve til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften)
3. forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om løyve til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret (heretter omtalt som tildelingsforskrift om andre arter)
4. forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
5. forskrift 15. desember 2014 nr. 1831 om fangstbasert akvakultur
6. forskrift 18. mai 2010 nr. 708 om samordning og tidsfrister i behandling av akvakultursøknader (heretter omtalt som tidsfristforskriften)

Vedtakskompetanse: fylkesutvalet

Vurderingar og verknader

Økonomi: Ikkje relevant.

Klima: Endringane vil ikkje påverke klima.

Folkehelse: Ikkje relevant.

Regional planstrategi: Ikkje i strid med føringar i regional planstrategi.

Dei føreslegne endringane gjer at Fiskeridirektoratet, Fylkesmannen og Mattilsynet, vil føre tilsyn med og fatte vedtak etter fleire av dei same bestemmelsane. Vidare inneber forslaget at plikta til å følgje revidert standard NS 9410:2016 *Miljøovervåking av bunnpåverknad* frå marine akvakulturanlegg vert forskriftsfesta.

Fylkeskommunen vil her påpeike at det er fire år sidan den reviderte NS 9410:2016 vart lansert. Noko av det som var nytt den gong var forundersøkelsen. Ordlyden i denne gav rom for tolkingar og det er nemnt i standarden at ein vegleiar skulle kome. Fire år etter er denne enno ikkje ferdig. Fylkeskommunen er difor både spent og usikker på om direktorata tidsnok kan klare å få slutført denne, no når forundersøkelsen skal bli eit forskriftsfesta krav til ein akvakultursøknad.

At krava til drift av akvakulturanlegg vert samla i ei felles driftsforskrift er bra og vil gjere det meir oversiktleig for næringa. Det set likevel store krav til forskrifta at ein avstår frå handsaming i den enkelte sak. Det er ei kjensgjerning at det er stor forskjell på ein djup terskelfjord på Vestlandet, grunne og opne straumsterke område i Trøndelag og ein open fjord i Finnmark. Vestland fylkeskommune er difor usikker på om forskrifta vil kunne ivareta alle eventualitetar, og at ein i staden vil sjå at det vert praksis at Fylkesmannen i hovudsak likevel fattar vedtak etter forureiningslova, i staden for å lene seg på forskrifta.

I høyringa blir fylkeskommunen spesifikt beden om å uttale oss til de to ulike forslaga til endring i tidsfristforskrifta. Miljødirektoratet føreslår ei endring som gjev Fylkesmannen ein frist på 6 veker, mens Fiskeridirektoratet føreslår at dagens 4 vekers frist vert oppretthalden.

Vestland fylkeskommune meiner at det er den totale sakshandsamingstida som er viktig og ser difor ikkje grunn til å ha ei sterk preferanse for ein av forslaga. Forskriftsendringane, som er føreslegne, vil truleg redusere sakshandsamingstida ved å frigjere kapasitet hos Fylkesmannen/ statsforvaltaren.

Konklusjon

Fylkeskommunen er i prinsippet positiv til de føreslegne forskriftsendringane, og forventar at dette blir rasjonelt for forvaltninga og næringa, samstundes som at omsynet til miljø blir ivareteke gjennom krav i driftsforskrifta, og ved særlege tilhøve, gjennom eit ordinært løyve etter forureiningslova. Forslaget vil etter vår vurdering også føre til meir omfattande granskningar for alle, men det er usikkert om dette er rasjonelt. Det betyr til dømes at kravet om å lage ein hydrografisk profil, noko som er svært relevant i ein terskelfjord på Vestlandet også vil gjelde i meir opne kystområde der dette openbart er av mindre interesse.

Vedlegg som følgjer saka:

Høyringsnotat

Konsekvensvurdering av forslaget til forskriftsendring

Merknad til de enkelte bestemmelsene

Forskrift om endring i tidsfristforskriften - Forslag F.dir

Forskrift om endring i tidsfristforskriften - Forslag M.dir

Forskrift om endring i akvakulturdriftsforskriften

Forskrift om endring i forurensningsforskriften

Forskrift om endring i fangstbasert akvakultur

Forskrift om endring i løyve til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret

Forskrift om endring i laksetildelingsforskriften